

Krásný a náročný život patří k sobě

Sr. Gratia Štuliřová
řeholnice z Hoješína

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
2/2025 / ročník XXXV / 39 Kč

9 Znamení z popela - začátek postní doby
18 Nemocniční kaplan je v první řadě člověk

15 Mít dobrý a silný tým
28 Povídky na pokračování

Putování pouští se žádný lidský život nevyhne

Sestra Gratia Štuliřová z hoješínské komunity sester františkánek je žena, kterou nelze přehlédnout. Překypuje energií, její úsměv je až nakažlivý. Ale především jí jde o věc – o lidi, o církev, o naplnění Božích plánů...

77 Jaká byla vaše cesta k řeholním slibům?

Pocházím z Halenkovic u Napajedel, z křesťanské, ale nepraktikující rodiny. Jsme tři sourozenci. Pamatuji si, jak jsme s babičkou a dědečkem každé prázdniny jeli vlakem na Hostýn. Svátosti jsem přijala v dětství, ale obrácení na mě teprve čekalo. Stalo se to v mých 14 letech ve dvou momentech. Tehdy mě nepřijali na konzervatoř, protože jsem chodila na náboženství, a já si kladla otázku, co že těm komunistům na tom Bohu tak vadí, že mě nevzali na školu. A druhé se odehrálo při poutním zájezdu na Velehrad, který pořádala Lidová strana. Tehdy mě oslovila křesťanská mládež ze sousední vesnice, která s námi jela. Byli veselí, živí, ale také se dokázali ztišit a modlit. Od těchto dvou okamžiků jsem začala Boha víc hledat, modlit se srdcem, ptát se Ho, jak žít a jak směřovat život.

77 Na konzervatoř jste nemohla. Co jste tedy studovala za školu?

Vystudovala jsem gymnázium v Otrokovcích. Ve druhém ročníku nás zastihla sametová revoluce a ve čtvrtém ročníku jsem uslyšela Boží volání. Další studia jsem už dokončila v klášteře.

77 Měla jste přímou cestu do řehole?

Na cestě k zasvěcenému životu mě provázela velká znamení, ale i značné překážky. V dětství mě vůbec nenapadlo, že

by mě Pán povolal k zasvěcenému životu. Žila jsem v době komunismu a viděla řádové sestry jen na Hostýně, když se staraly o mentálně postižené lidi. Jednou jsem se babičky zeptala, kdo jsou ty ženy. A ona mi na to řekla, že ty si nikdo nevzal, tak se staly sestřičkami a teď že se starají o ty chudáčky...

V době dospívání jsem toužila mít velkou křesťanskou rodinu. Líbilo se mi, jak

rodiče žijí, ale chyběla mi tam živá víra. Hodně jsem se za to modlila a když jsem si dělala žebříček hodnot, jaký by měl být můj manžel, víra tam hrála velkou roli. Pán mi i poslal do cesty věřícího kluka. Teď vidím, jakým byl v té době pro mě učitelem duchovního života. Co všechno v sobě dokáže člověk změnit z lásky...

77 Udělala jste tenkrát nějaké zásadní zjištění?

Ten chlapec mě, paradoxně, seznámil s řeholními sestrami. Měl kamarádku, která vstoupila do kláštera. Začala jsem tak i já jezdit do Slatiňan ke Školským sestrám sv. Františka. Tehdy se ve mně začala ozývat touha dát svůj život Bohu, žít jen s Ním a pro Něho. Jako potvrzení správnosti této touhy mě jednou při modlitbě zasáhla věta Žalmy 45: „Slyš, dcero, pohleď a naslouchej, zapomeň na svůj národ, na svůj dům otcovský, sám Král touží po tvé kráse, on je tvým Pánem, před Ním se skloň.“

77 Co na vaše rozhodnutí řekli vaši rodiče?

Rodiče s mým rozhodnutím nesouhlasili. Byla jsem mladá a v pubertě, a tak jsem z domu utekla. A tehdy se ukázala soudržnost naší moravské rodiny. Moji bratrance, když viděli, jak se rodiče trápí, se rozhodli, že mě přivezou domů. Přijeli tehdy do Slatiňan, jeden mě vzal do náruče, druhý přijel autem a už jsme jeli nazpět. Po pár dnech jsem odjela znovu,

(S tatínkem ve skanzenu v Rožnově. I přes zdravotní omezení, zvládal cestování a rád poznával krásy Moravy

Živý betlém je už každoročně součástí vánoční doby na Hoješíně

Na výstavu betlémů k nám přijely děti MŠ také ze Sopot

rodiče stále nepřijali mé rozhodnutí. Ale měla jsem v srdci jistotu, která mě vedla touto cestou.

77 To je jako z romantického filmu.

Přijetí od rodičů se mi dostalo až později. Maminka potřebovala několika let. Tatínek přijal mou volbu až v době, kdy jsem se o něj několik let před smrtí starala. Měl amputované nohy, ale byl to pro nás oba velmi silný a krásný čas jen tak být spolu. Také to však byl čas přijetí a odpuštění. Jsem šťastná, že jsem mohla být poslední roky se svými rodiči. S mamkou až do posledního výdechu v hospici z Brně. Jsou to pro mě vzácní lidé, kteří nevzdávali život do poslední

chvíle. A to mám asi po nich – nevzdávat život. Viděla jsem, jak se v posledních letech proměňovali, jak zráli. Vnímám více věcí, které si nesou do života jako poklad a dar. Ještě jednu zmíním. U nás v rodině se vždy scházela široká rodina a třeba také sousedi. Rodiče je rádi hostili, zpívalo se a vzpomínalo. Touhu tvořit a mít živé vztahy a navazovat hluboká přátelství, to si určitě nesou ze své rodiny. Tak díky mami a tati!

77 Když se ohlédnete zpět, změnil se život v klášteře za ta léta, kdy jste zasvěcenou osobou?

Život v klášteře se velmi změnil. Myslím, že všechny řády a kongregace reagují

na znamení doby, společenské změny, na výzvy v Církvi či v sekularizovaném prostředí. Já ale mohu mluvit jen za naše řeholní společenství Školských sester sv. Františka. Jsou věci neměnné, které k řeholnímu životu patří nebo jsou dané církevním právem. Ty jsou blíže specifikované v naší řeholi, konstitucích a směrnicích. Zavazujeme se k životu v čistotě, chudobě a poslušnosti v určité řeholní rodině. Nabízíme svůj život jako dar. Změnil se ale způsob, jak se na sliby díváme, jak žijeme ve společenství. Klade se důraz na osobní i komunitní zodpovědnost za náš duchovní život, důraz na život sesterství a otevřenost k duchovnímu materství. Komunita je vnímaná jako řeholní rodina. Zatímco dřív se musely

Celoprovinční putování do rodiště služebnice Boží s. Elišky Preschenerové

Zrekonstruovaný klášter – Dům sestry Elišky je od jara 2021 plně otevřen prorodinným aktivitám

(S příbuznými na Ohebu nad sečskou přehradou

(Vzdělávací programy pro žáky ZŠ sr. Gratie baví a naplňují

zpretrhat vazby na rodinu, ze které sestry pocházely, někdy až bolestně, dnes udržujeme vztahy s rodinami našich sester, známe se, navštěvujeme se, zajímáme se o sebe. Dále se klade důraz na komunitní rozlišování, jakou službu přijmout či odmítnout. Více taky spolupracujeme s bratry františkány, s laiky a manželskými páry na duchovních obnovách nebo městských misiích.

?? Jakou jste udělala zkušenost s řeholním životem, co je pro vás na tomto způsobu života jedinečné?

Období kandidatury jsem prožila ve Slatiňanech, ve službě u mentálně postižených lidí. Noviciát pak na Hoješíně, kde jsme se staraly o nemocné sestřičky. A největší část juniorátu jsem byla na Vranově u Brna. Vytvářely jsme duchovní zázemí pro poutníky a pracovaly ve farnosti. Bylo to v době, kdy jsem třeba v náboženství učila osmdesát dětí, vedla spolčo mládeže, navštěvovala rodiny, seniory. Vzniklo tak mnoho přátelství, která přetrvávají dodnes.

?? Nesete si životem nějaký zážitek z vaší řeholní formace?

Dodnes vidím den svých věčných slibů, kdy mi pan biskup Jiří Pačour nasazoval prsten se slovy: „Přijmi prsten, Snoubenku Věčného Krále, a zachovej svému Snoubenci neporušenou věrnost až do konce.“

?? Co je jedinečné na zasvěceném životě?

Pokud tuto životní cestu přijmeme jako poslání a žijeme naplno vztah s Bohem, naplno sloužíme, tak nás po celý život Bůh bude naplňovat svou milostí. Bude nás naplňovat štěstím modlitba, služba i obyčejná všednodennost. A to i přes období putování pouští, kterému se žádný lidský život nevyhne. A v životopisech svatých vidíme, že toto období pouště může být různě dlouhé a intenzivní.

?? Toužím po tom, aby Hoješín byl místem naděje a místem duchovní obnovy ... a aby pro řeholníky a řeholnice byly jejich komunity domovem, kde se budou cítit spokojeně a přijatí, a odkud budou vycházet neúnavně sloužit.

?? Proč svět potřebuje řeholní společenství?

Mnohé služby, pro které řeholní kongregace vznikaly, převzal skrze sociální,

zdravotní a školskou činnost stát. Co ale nemůže nahradit je modlitba, duchovní hodnoty a blízkost Boží, kterou se snažíme „*sypat jak déšť růží*“ na všechny, ke kterým nás Pán posílá. A navíc přichází stále nové výzvy a znamení doby, aktuální potřeby Církve, všude tam nás Pán zve. Služba naslouchání, doprovázení, nová evangelizace, nová misijní území v naší zemi i v naší diecézi.

?? V hoješínském zámečku máte jednu akci za druhou.

Žijeme a sloužíme v Domě sestry Elišky na Hoješíně u Seče. Jsme v komunitě čtyřech, v létě nás posílila mladá sestra Antonína. Přijíždí k nám lidé, zvláště rodiny, na duchovní rekreaci nebo obnovy. Hoješín je jedinečný tím, že zde našly útočiště naše staré sestry v době komunismu, kdy nesměly zůstat v původních komunitách, kde sloužily, ale musely se uchýlit na opuštěná místa, aby, podle komunistů, vírou nikoho nekazily. Zde žily v modlitbě, skrytosti a obětovaní. Z těchto duchovních pokladů dodnes žijeme nejen my sestry, ale i lidé, kteří přijíždí za duchovním osvěžením či turisté, kteří se jen tak zastaví na prohlídku zámku. Všichni u nás cítí sílu těchto po desítky let pronášených modliteb a dobrovolných obětí, at už to pojmenovávají jakkoliv.

?? Kde na to berete celá komunita energii? Přece jen nejste komunitou mladých sester.

Ano, tři z nás už nejsme nejmladší. Kde bereme sílu? Snad to nebude znít jako fráze. Čerpáme ji u Hospodina. Máme denně mši svatou, denně hodinovou adoraci, hlídáme si čas na společnou i soukromou modlitbu. A samozřejmě musí být i čas na relax a odpočinek. Pro mě je radostí práce na zahradě, procházka lesem. A já osobně dostávám sílu od Pána skrze službu, kterou dělám a skrze blízké vztahy, na kterých se podílím. To mě naplňuje.

77 Před pár lety jste i vlastníma rukama opravily klášter – zámeček. To bylo asi velké sousto pro ženy.

Zůstat jako komunita na místě, kde probíhá celková rekonstrukce, bylo opravdu náročné, ale stálo to za to. Dům teď naplno slouží a jsme za to rády. Lidé rádi přijíždí, rádi se vracejí. Snažíme se připravovat programy pro všechny věkové skupiny. Vzniká kolem nás společenství rodin z celé republiky takzvaná Hoješínská rodina. Rodiny a také jednotlivci se chtějí podílet na prorodinných akcích, které u nás pořádáme. Postupně sílí vztahy s lidmi z vesnice. Myslím, že si váží toho, co tu děláme. Začali přicházet na akce, třeba na Svatomartinské odpoledne, na Živý betlém, masopustní odpoledne nebo Den dětí. Vždy se snažíme tyto akce dělat s nějakým evangelizačním přesahem.

77 Po čem touží sestra Gratia?

Toužím po tom, aby Hoješín co nejlépe sloužil všem, kteří k nám budou přicházet, aby byl místem naděje a místem duchovní obnovy.

Pro církev toužím po tom, aby byla věrná tradicím, a i plně otevřená vanutí Ducha Svatého, abychom my, co ji tvoříme a v ní žijeme, byli šťastní, plní naděje, pokojní, pokorní a láskyplní.

77 Ve druhém ročníku gymnázia nás zastihla sametová revoluce a ve čtvrtém ročníku jsem uslyšela Boží volání ... rodiče s mým rozhodnutím nesouhlasili. Byla jsem mladá a v pubertě, a tak jsem z domu utekla.

Pro řeholní život toužím po tom, aby odpovídal na výzvy Boží. Aby pro řeholníky a řeholnice byly komunity domovem, kde se budou cítit spokojeně a přijatí, a odkud budou vycházet neúnavně sloužit.

Pro sebe toužím, abych dobře prožila a naplnila život. Abych na smrtelné posteli nemusela litovat toho, co jsem udělala nebo toho, co jsem neudělala a udělat měla.

77 Jak vidíte budoucnost řeholních společenství vzhledem k nedostatku povolání?

Myslím, že budou společenství menší a že budou vznikat nové formy zasvěceného života. Vždyť během staletí společenství zanikala a vznikala nová, podle potřeb doby a církve. Myslím, že v budoucnosti budou mít velkou roli komunitní fary a komunitní centra, kde by žili kněží, zasvěcení, laici i rodiny, aby se vzájemně podporovali, modlili a spojovali ve službě na určitém místě nebo území.

77 Co vám dokáže udělat radost?

Radost je pro mne odezvou na naplněný čas s Bohem a lidmi.

Radost mě provází po modlitbě, ve společenství se sestrami, při odpočinku.

Když se vracím z pastoračních aktivit, například ze vzdělávacích programů ve školách nebo od nás odjíždějí hosté, dostavuje se radost i únava. Můj život je krásný a náročný, obojí patří k sobě, jedno bez druhého nemůže být. Jsem šťastná ze své životní volby, z každodenního života. Teď se těším z Jubilejního roku. Jaký asi bude, co přinese? Těším se na pouť s ostatními řeholníky do Říma. A radost mi dokáže udělat pěkná detektivka s Herculem Poirotem.

Pavel J. Sršeň

Ⓜ Mons. Pavel Rousek vedl na Hoješínské víkendovky pro děvčata plných 31 let; na tuto akci jezdí na 70 děvčat ve věku 7-12 let

Ⓜ Péče o park a kříže v okolí kláštera je součástí života hoješínských řeholnic